

BÁO CÁO
Lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong xây dựng
Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự

Kính gửi: Chính phủ.

I. TỔNG QUAN VỀ LỒNG GHEP VẤN ĐỀ BÌNH ĐẲNG GIỚI
TRONG XÂY DỰNG LUẬT

1. Việc thực hiện Báo cáo lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong dự thảo Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự

Bộ Quốc phòng đã trình Chính phủ xem xét, phê duyệt đề trình Quốc hội đề nghị xây dựng Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự (CTQP và KQS) với 04 chính sách. Thực hiện Quyết định số 799/QĐ-TTg ngày 06/7/2022 của Thủ tướng Chính phủ về việc phân công cơ quan chủ trì soạn thảo, thời hạn trình các dự án luật, dự thảo nghị quyết được điều chỉnh trong Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2022, các dự án luật thuộc Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2023, Bộ Quốc phòng đã soạn thảo dự án Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS. Từ góc độ thực hiện lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong xây dựng dự án Luật, tuân thủ quy định của Luật Bình đẳng giới năm 2006 và Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật (QPPL), Bộ Quốc phòng đã tiến hành các hoạt động sau:

a) Giai đoạn lập đề nghị xây dựng Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS:

Tổ chức nghiên cứu xây dựng Báo cáo đánh giá tác động của chính sách, trong đó có tác động về bình đẳng giới của các chính sách trong đề nghị xây dựng Luật. Theo đó, đề xuất 04 chính sách gồm: (i) Hoàn thiện quy định về xác định phạm vi CTQP và KQS, và nội dung quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; (ii) Chế độ quản lý đối với khu vực cấm, khu vực bảo vệ, vành đai an toàn của các CTQP và KQS; (iii) Chuyển đổi mục đích sử dụng CTQP và KQS; (iv) Chính sách đối với cơ quan, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân tại địa bàn có CTQP và KQS.

Việc đánh giá tác động của từng chính sách được thực hiện trên 5 nội dung; cụ thể:

- Tác động về giới, xác định vấn đề bình đẳng giới trong đó xác định có hay không có phát sinh các vấn đề về bình đẳng giới để từ đó đề ra các biện pháp giải quyết trong phạm vi dự án Luật điều chỉnh.

- Tác động về kinh tế, xã hội, thủ tục hành chính và hệ thống pháp luật của từng giải pháp thực hiện chính sách.

- Trong giải pháp thực hiện chính sách, mỗi chính sách đã đưa ra 03 giải pháp, nêu rõ những tác động tích cực, tác động tiêu cực trong từng nội dung tác động của từng giải pháp để từ đó đề xuất giải pháp tối ưu.

- Xác định cơ quan có thẩm quyền ban hành chính sách, cơ quan chịu trách nhiệm thi hành chính sách và nguồn lực đảm bảo thi hành chính sách, trong đó bao gồm các vấn đề giới trong phạm vi điều chỉnh của Luật.

Ngoài ra, việc lồng ghép vấn đề bình đẳng giới được thực hiện ngay từ giai đoạn tổng kết thực tiễn thi hành Pháp lệnh bảo vệ CTQP và KQS thông qua việc đánh giá công tác lãnh đạo, chỉ đạo việc tổ chức triển khai Pháp lệnh; công tác quán triệt, phổ biến, tuyên truyền, giáo dục về Pháp lệnh... đối với nhiệm vụ bảo vệ CTQP và KQS cho các cán bộ, đảng viên trong các đơn vị quân đội; cơ quan, đoàn thể và các tầng lớp quần chúng nhân dân để góp phần củng cố nền quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân, đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

b) Giai đoạn soạn thảo dự án Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS, Bộ Quốc phòng tiếp tục đánh giá việc tình hình thi hành pháp luật liên quan đến hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; rà soát, đánh giá các quy định liên quan đến hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS để đảm bảo nguyên tắc bình đẳng giới trong thực hiện các hoạt động này.

Trên cơ sở các chính sách đã được thông qua, Bộ Quốc phòng thực hiện việc quy phạm hóa các chính sách thành các điều luật; trong đó, đối với các chính sách mặc dù được xác định không phát sinh vấn đề bình đẳng giới nhưng khi được Luật hóa, các quy định đều hướng tới bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của các đối tượng có liên quan đến hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS là như nhau; bảo đảm nguyên tắc bình đẳng giới, không phân biệt đối xử.

Trong quá trình xây dựng dự án Luật, Bộ Quốc phòng đã gửi xin ý kiến

các ban, bộ, ngành trung ương và địa phương để dự án Luật được xem xét dưới các góc độ đa chiều, từ nhiều phía, tránh việc phân biệt đối xử về giới; các ý kiến góp ý đã được nghiên cứu, tiếp thu, đặc biệt là các vấn đề liên quan đến bình đẳng giới.

2. Bối cảnh xây dựng Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS và vấn đề giới tổng quan

a) Sự cần thiết ban hành Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS

CTQP và KQS là tài sản nhà nước, giao cho Quân đội và chính quyền các cấp tổ chức xây dựng, quản lý, sử dụng, bảo vệ để phục vụ sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Việc quản lý, bảo vệ CTQP và KQS là trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền các cấp và toàn thể Nhân dân, nòng cốt là lực lượng quân đội.

Từ các cơ sở chính trị, pháp lý, thực tiễn đặt ra yêu cầu phải xây dựng một đạo luật về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS là cần thiết nhằm khắc phục những tồn tại, bất cập của Pháp lệnh bảo vệ CTQP và KLQS; đồng thời, để cụ thể hóa đường lối, chủ trương của Đảng, Nhà nước, hoàn thiện hệ thống pháp luật về quốc phòng, góp phần xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa.

b) Vấn đề giới tổng quan:

Dự thảo Luật được xây dựng để hướng tới mục tiêu: Phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và toàn dân trong tổ chức thực hiện xây dựng nền quốc phòng toàn dân, thế trận chiến tranh nhân dân để thực hiện thắng lợi nhiệm vụ bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc trong tình hình mới. Thống nhất, đồng bộ với hệ thống pháp luật có liên quan, tạo điều kiện phát triển kinh tế - xã hội và bảo đảm quốc phòng, an ninh. Tăng cường các biện pháp quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; xây dựng chính sách hỗ trợ, ưu tiên các chương trình đầu tư để phát triển kinh tế - xã hội đối với địa phương, cơ quan, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân tại địa bàn bị ảnh hưởng do yêu cầu quản lý, bảo vệ, CTQP và KQS; vì vậy, các quy định tại dự thảo Luật không có sự phân biệt đối xử giữa nam và nữ; bảo đảm quyền con người.

Phạm vi điều chỉnh của dự thảo Luật: *“Luật này quy định về quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự; chế độ, chính sách; quyền, nghĩa vụ, trách nhiệm của cơ quan, đơn vị, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân liên quan đến*

hoạt động quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự”; việc xác định rõ phạm vi điều chỉnh như trên đã đảm bảo nguyên tắc bình đẳng giới.

Các quy định tại dự thảo Luật: Điều 24 (Quyền, nghĩa vụ của tổ chức, hộ gia đình, cá nhân trong quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự); Điều 25 (Chế độ, chính sách đối với lực lượng thực hiện nhiệm vụ quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự); Điều 26 (Chế độ, chính sách đối với địa phương, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân) đã thể hiện nguyên tắc bảo đảm quyền con người, không phân biệt về giới.

Như vậy, mặc dù dự thảo Luật không trực tiếp quy định về các nguyên tắc, biện pháp để thúc đẩy bình đẳng giới nhưng đã bảo đảm nguyên tắc không phân biệt đối xử về giới.

3. Mục tiêu tổng quát và mục tiêu cụ thể của việc lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong dự thảo Luật

a) Mục tiêu tổng quát

Bảo đảm bình đẳng giới trong công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

b) Các mục tiêu cụ thể

- Việc đảm bảo nguyên tắc bình đẳng giới trong công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS phải được thể hiện trong các quy định của dự thảo Luật.

- Bảo đảm tuân thủ quy định tại Điều 6 và Điều 20 Luật Bình đẳng giới trong quá trình xây dựng Luật.

- Bảo đảm tính thống nhất của hệ thống pháp luật về bình đẳng giới.

II. KẾT QUẢ LỒNG GHÉP BÌNH ĐẲNG GIỚI TRONG DỰ THẢO LUẬT

1. Chính sách 1: Hoàn thiện quy định về xác định phạm vi CTQP và KQS và nội dung quản lý, bảo vệ CTQP và KQS

a) Xác định vấn đề giới: Giải pháp lựa chọn để thực hiện Chính sách 1 không phát sinh các vấn đề về bình đẳng giới. Quy định các nội dung tại dự thảo Luật để cụ thể hóa Chính sách 1, bảo đảm tính hợp hiến, hợp pháp, thống nhất với hệ thống pháp luật hiện hành; tạo cơ sở pháp lý, điều kiện cho tổ chức thực hiện nhiệm vụ quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; không để các thế lực thù địch,

chống đối lợi dụng các vấn đề về giới để xuyên tạc, kích động, lôi kéo người dân tranh chấp, khiếu kiện, phát sinh “điểm nóng” về an ninh, trật tự tại các khu vực có CTQP và KQS.

b) Việc quy phạm hóa chính sách: Dự thảo Luật xây dựng các tiêu chí thống nhất để phân nhóm, phân loại CTQP và KQS, làm cơ sở để xác định phạm vi bảo vệ, tạo cơ sở pháp lý để tổ chức thực hiện các hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS, gắn với phát triển kinh tế - xã hội; bảo đảm phù hợp với thực tiễn, tính chất, mục đích sử dụng của CTQP và KQS và các vấn đề bình đẳng giới.

2. Chính sách 2: Chế độ quản lý đối với khu vực cấm, khu vực bảo vệ, vành đai an toàn của các CTQP và KQS

a) Xác định vấn đề giới: Giải pháp lựa chọn để thực hiện Chính sách 2 không phát sinh các vấn đề về bình đẳng giới. Quy định các nội dung tại dự thảo Luật để cụ thể hóa Chính sách 2, bảo đảm thực hiện đầy đủ các quy định về chế độ quản lý đối với khu vực cấm, khu vực bảo vệ, vành đai an toàn của CTQP và KQS; vành đai an toàn kho đạn dược, hành lang an toàn hệ thống anten quân sự. Là cơ sở để các đối tượng bị tác động ảnh hưởng bởi công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS xác định quyền và nghĩa vụ của mình khi hoạt động trong phạm vi bảo vệ, không phân biệt về giới.

b) Việc quy phạm hóa chính sách: Dự thảo Luật quy định cụ thể về chế độ quản lý, bảo vệ trong phạm vi bảo vệ để xác định rõ trách nhiệm, quyền và nghĩa vụ của các đối tượng bị tác động ảnh hưởng bởi công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS, vừa bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của các đối tượng hoạt động trên địa bàn, vừa đáp ứng yêu cầu kết hợp chặt chẽ, hài hòa giữa công tác quản lý, bảo vệ với phát triển kinh tế - xã hội, ổn định đời sống của nhân dân tại địa bàn có CTQP và KQS và các vấn đề bình đẳng giới.

3. Chính sách 3: Chuyển đổi mục đích sử dụng CTQP và KQS

a) Xác định vấn đề giới: Giải pháp lựa chọn để thực hiện Chính sách 3 không phát sinh các vấn đề về bình đẳng giới. Quy định các nội dung tại dự thảo Luật để bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ các quy định về chuyển đổi mục đích sử dụng, di dời, tháo dỡ CTQP và KQS phù hợp với quy định của Luật Quản lý, sử dụng tài sản công năm 2017, Luật Bảo vệ bí mật nhà nước năm 2018 và pháp luật có liên quan. Đồng thời, thể hiện tính đặc thù của CTQP và KQS là tài sản

đặc biệt, tài sản chuyên dùng, tài sản phục vụ công tác quản lý (nằm trên đất quốc phòng), cần có những trình tự, thủ tục đặc thù khi chuyển đổi mục đích sử dụng gắn với chuyển mục đích sử dụng đất của CTQP và KQS.

b) Việc quy phạm hóa chính sách: Dự thảo Luật quy định về chuyển đổi mục đích sử dụng CTQP và KQS bảo đảm phù hợp yêu cầu quản lý, sử dụng CTQP và KQS; góp phần củng cố thể trận quốc phòng toàn dân, đáp ứng yêu cầu sẵn sàng chiến đấu của Quân đội nhân dân và Dân quân tự vệ; đồng thời, quy định về chuyển đổi mục đích sử dụng nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho các địa phương phát triển kinh tế - xã hội thông qua các chương trình, dự án vì lợi ích quốc gia, công cộng, góp phần thúc đẩy bình đẳng giới.

4. Chính sách 4: Chính sách đối với cơ quan, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân tại địa bàn có CTQP và KQS

a) Xác định vấn đề giới: Giải pháp lựa chọn để thực hiện Chính sách 4 không phát sinh các vấn đề về bình đẳng giới. Việc quy định chính sách hỗ trợ phù hợp đối với cơ quan, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân tại địa bàn có CTQP và KQS tạo điều kiện thuận lợi cho các đối tượng trên yên tâm sinh sống, lao động, sản xuất phát triển kinh tế; các đối tượng được thụ hưởng chính sách không phân biệt về giới.

b) Việc quy phạm hóa chính sách: Dự thảo Luật đã quy định chính sách được thụ hưởng đối với các đối tượng tại địa bàn có CTQP và KQS bị ảnh hưởng bởi công tác quản lý, bảo vệ để phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống vật chất tinh thần của nhân dân, góp phần thúc đẩy bình đẳng giới.

III. KẾT LUẬN

1. Việc lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong dự thảo Luật đã được thực hiện nghiêm túc theo đúng quy định của Luật Bình đẳng giới và Luật Ban hành văn bản QPPL, cụ thể:

- Trong thành phần Ban soạn thảo và Tổ biên tập dự án Luật có sự tham gia của đại diện của 15 bộ, ngành (có Bộ Lao động-Thương binh và Xã hội); trong đó, Ban soạn thảo có 01 thành viên là nữ, Tổ biên tập có 04 thành viên là nữ.

- Điều 33 dự thảo Luật đã quy định Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên của Mặt trận (trong đó có Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam) có trách nhiệm phối hợp với cơ quan, tổ chức liên quan tuyên truyền, vận động Nhân dân thực hiện pháp luật về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; giám sát thực

hiện pháp luật về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS của cơ quan, tổ chức, cá nhân.

- Đăng tải dự thảo Luật trên Cổng thông tin điện tử của Chính phủ và Bộ Quốc phòng theo quy định.

2. Dự báo tác động về giới của các quy định trong dự án Luật khi được ban hành

Sau khi được ban hành, các quy định trong dự án Luật không tạo nguy cơ xảy ra bất bình đẳng giới, phân biệt đối xử thiếu công bằng đối với nữ giới và các đối tượng yếu thế trong xã hội. Trên cơ sở bảo đảm các nguyên tắc bình đẳng giới, Luật tạo điều kiện thuận lợi cho mọi tổ chức, cá nhân thực hiện quyền, nghĩa vụ, tiếp nhận thông tin về chính sách, thủ tục hành chính trong hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

Trên đây là nội dung Báo cáo lồng ghép vấn đề bình đẳng giới và đánh giá tác động về giới của Bộ Quốc phòng trong dự án Luật./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Đ/c Bộ trưởng BQP (để b/cáo);
- Bộ Tư pháp;
- Ủy ban QP&AN của Quốc hội;
- Văn phòng Chính phủ;
- BTTM;
- Cục Tác chiến/BTTM;
- Vụ Pháp chế BQP;
- Lưu: VT, PC. Ph120.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Đã ký

Thượng tướng Nguyễn Tân Cương